

Sprawozdanie z działalności Rady Statystyki IV kadencji

(1.07.2007 - 30.06.2012)

Rada Statystyki powstała na mocy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.), **jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach statystyki działający przy Prezesie Rady Ministrów.**

Z dniem 1 lipca 2007 r. **Prezes Rady Ministrów Jarosław Kaczyński** powołał do składu Rady Statystyki IV kadencji 17 członków. Do pełnego 19 osobowego składu Radę uzupełnił w grudniu 2007 r. i styczniu 2008 r. **Prezes Rady Ministrów Donald Tusk.**

27 lipca 2007 r. odbyło się w GUS inauguracyjne posiedzenie Rady Statystyki IV kadencji, podczas którego nominacje wręczył nowopowołanym członkom **Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Mariusz Błaszczak.**

Skład Rady Statystyki

Zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.), Rada Statystyki działa w składzie powoływanym przez Prezesa Rady Ministrów, reprezentującym:

- 1) organy administracji rządowej - pięć osób,
 - 2) stronę samorządową w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego - jedna osoba,
 - 3) Narodowy Bank Polski - jedna osoba,
 - 4) organizacje społeczne, samorząd zawodowy i gospodarczy - trzy osoby,
 - 5) organizacje pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080) zwanej dalej „ustawą o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych” – po jednej osobie z każdej organizacji,
 - 6) organizacje związkowe, reprezentatywne w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych - po jednej osobie z każdej organizacji
- oraz dwóch ekspertów - po jednym z zakresu nauk społecznych i ekonomicznych.

W czwartej kadencji Rada Statystyki pracowała w następującym składzie:

Organy administracji rządowej:

Grażyna HENCLEWSKA - Ministerstwo Gospodarki

Andrzej ILCZUK - Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (do czerwca 2008 r.)

Ludwik KOTECKI - Ministerstwo Finansów

Marek NIECHCIAŁ - Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Zbigniew RYKOWSKI - Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Grzegorz ZIOMEK - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji a następnie Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji (od czerwca 2008 r.)

Organy administracji terenowej:

prof. dr hab. Zbigniew STRZELECKI - strona samorządowa w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

Narodowy Bank Polski:

prof. dr hab. Eugeniusz GATNAR – Narodowy Bank Polski

Organizacje społeczne, samorząd zawodowy i gospodarczy:

Alina GUCMA – Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów (od 10 stycznia 2008 r.)

Marek KŁOCZKO – Krajowa Izba Gospodarcza (od 20 grudnia 2007 r.)

prof. dr hab. Joanna KOTOWICZ-JAWOR – Polskie Towarzystwo Ekonomiczne

Organizacje pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych:

dr Włodzimierz BINIEK – Związek Rzemiosła Polskiego

Zdzisław CZAPLA – Konfederacja Pracodawców Polskich

dr hab. Stanisław KUBIELAS – Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych LEWIATAN

dr Eugeniusz ŚMIŁOWSKI – Business Centre Club

Organizacje związkowe, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych:

Jan GUZ – Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych

Tomasz KRZEMIĘSKI – Forum Związków Zawodowych

Maria OSOWSKA – NSZZ „Solidarność”

Ekspert w zakresie nauk społecznych:

prof. dr hab. Henryk DOMAŃSKI (do lipca 2008 r.)

prof. dr hab. Ryszard CICHOCKI – Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu (od grudnia 2008 r.)

Ekspert w zakresie nauk ekonomicznych:

prof. dr hab. Leszek ZIENKOWSKI (do października 2009 r.)

prof. dr hab. Józef ZEGAR (od 1 kwietnia 2010 r.) – Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

Podczas inauguracyjnego posiedzenia Rady, w tajnym głosowaniu, **Przewodniczącym Rady Statystyki IV kadencji** wybrany został **prof. dr hab. Henryk Domański**. W II połowie 2008 r., w związku z ustaniem jego członkostwa w Radzie (z uwagi na niedopełnienie obowiązku określonego w ustawie o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów), Rada dokonała wyboru nowego Przewodniczącego, którym został **Jan Guz**.

Obsługę administracyjną Rady Statystyki (zapewnianą przez GUS) prowadził Sekretariat Rady w składzie: **Antoni Żurawicz** – Sekretarz Rady, Radca Prezesa GUS i **Wacława Czarnecka** – podreferendarz.

Zadania Rady

Rada Statystyki działa przy Prezesie Rady Ministrów, jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach statystyki. Zgodnie z ustawą o statystyce publicznej do zadań Rady należy:

- ustalanie, na podstawie propozycji przygotowanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, corocznie, na każdy następny rok, projektu programu badań statystycznych,
- przedstawianie Radzie Ministrów, nie później niż do dnia 30 czerwca każdego roku, projektu programu badań statystycznych statystyki publicznej,
- rekomendowanie przeprowadzenia badań nowych i badań cyklicznych o szerokim zasięgu obserwacji statystycznej oraz związanych z nimi prac metodologicznych i przygotowawczych, projektowanych na okres najbliższych dziesięciu lat,
- ocena realizacji programu badań statystycznych statystyki publicznej oraz formułowanie opinii w innych sprawach mających istotne znaczenie dla rozwoju statystyki publicznej,
- opiniowanie projektu wydatków budżetowych na badania statystyczne.

Tryb pracy Rady

Szczegółowy tryb pracy Rady Statystyki określony został w regulaminie Rady Statystyki stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 2 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 marca 1996 r.

Od lipca 2007 r. do czerwca 2012 r. Rada Statystyki odbyła 55 posiedzeń plenarnych. Zgodnie z regulaminem Rady roczny plan tematyczny posiedzeń plenarnych przyjmowany był w styczniu każdego roku. Tematyka posiedzeń podporządkowana była statutowym zadaniom Rady, w tym przede wszystkim projektowi programu badań statystycznych statystyki publicznej na kolejne lata. Rada rozpatrywała aktualne problemy statystyki publicznej precyzowane przez członków Rady Statystyki, Prezesa GUS, ministrów i kierowników urzędów centralnych. Podczas każdego posiedzenia plenarnego, omawiano od 2 do 4 tematów. Oprócz omawiania projektu programu w porządku obrad znalazły się 62 tematy merytoryczne. Przyjęto, iż na dany temat członkowie Rady otrzymują z wyprzedzeniem materiał pisemny opracowany przez GUS, jednostkę spoza GUS lub członka Rady. Tematy referowane były podczas posiedzenia przez osoby delegowane przez instytucję autoryzującą przygotowane opracowanie.

W posiedzeniach plenarnych brali udział przedstawiciele GUS, głównie dyrektorzy departamentów lub ich zastępcy oraz zajmujący się danym obszarem badawczym lub użytkownicy określonych dziedzin statystyki z urzędów centralnych. W posiedzeniach uczestniczyli również specjaliści z urzędów centralnych, a także przedstawiciele urzędów terenowych, organizacji społecznych, przedsiębiorstw, firm usługowych, stowarzyszeń, organizacji gospodarczych i innych jednostek.

Do prezentowanych podczas posiedzeń tematów merytorycznych członkowie Rady przygotowywali koreferaty. Po dyskusji, Przewodniczący Rady lub koreferent przedstawiał propozycję podsumowania zawierającą główne tezy wypowiedzi, ocenę oraz wskazania i zalecenia odnośnie danego tematu, które następnie były dyskutowane i po ewentualnych modyfikacjach przyjmowane jako stanowisko Rady. Przebieg dyskusji i podsumowanie zawarte były następnie w szczegółowych protokołach z posiedzeń, opracowywanych w Sekretariacie Rady, które przekazywane były wszystkim członkom Rady, Prezesowi GUS i innym zainteresowanym osobom.

Zawarte w protokołach uwagi, wnioski i propozycje wykorzystywane były w bieżącej pracy GUS i innych jednostek prowadzących badania statystyczne.

W pracach Rady, zgodnie z ustawą o statystyce publicznej, uczestniczył **Prezes GUS prof. dr hab. Józef Oleński**, a od lutego 2012 r. **prof. dr hab. Janusz Witkowski**. Prezesi GUS, bądź ich zastępcy, uczestniczyli w posiedzeniach plenarnych Rady.

Zakres i zasady bezpośredniej współpracy Rady Statystyki IV kadencji z Głównym Urzędem Statystycznym przyjęte zostały w oparciu o zasady ustalone w I kadencji w porozumieniu podpisanym 19 czerwca 1996 r. pomiędzy Przewodniczącym Rady Statystyki a Prezesem GUS. Dokument ten określił charakter wzajemnych zobowiązań tworzących warunki współdziałania Rady z Prezesem, członkami kierownictwa i komórkami organizacyjnymi GUS w ramach określonych w ustawie o statystyce publicznej i w regulaminie Rady Statystyki.

Ogólne wyszczególnienie zadań realizowanych przez Radę

- Przedłożenie Radzie Ministrów 5 projektów rozporządzeń w sprawie programów badań statystycznych statystyki publicznej (na lata 2009, 2010, 2011, 2012, 2013) wraz z tymi programami.

- Przedłożenie Radzie Ministrów 15 projektów rozporządzeń w sprawie zmiany programów badań statystycznych statystyki publicznej w latach 2007-2012.

- Opiniowanie projektu wydatków budżetowych na badania statystyczne w latach 2009, 2010, 2011, 2012, 2013.

- Ocena realizacji programów badań statystycznych statystyki publicznej za lata 2007, 2008, 2009, 2010, 2011.

- Monitoring przygotowań do realizacji Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 i Powszechnego Spisu Rolnego 2010 oraz ich realizacji.

- Stały przegląd poszczególnych działów statystyki publicznej pod kątem zaspokajania potrzeb użytkowników informacji.

- Przeprowadzenie szeregu ocen pracy GUS i resortów dotyczących: statystyki publicznej w obszarze działalności merytorycznej, wydawniczej, programowej, współpracy międzynarodowej, kierunków rozwoju badań, ochrony tajemnicy statystycznej, finansowania badań statystycznych, klasyfikacji, rejestrów, rozwoju bazy informatycznej, obiegu sprawozdawczość, systemu administracyjnych źródeł danych i ich wykorzystania w statystyce, stosowanych definicji, sytuacji płacowo-kadrowej GUS i urzędów statystycznych, społeczeństwa informacyjnego.

Organizacja prac nad rocznymi projektami programów badań statystycznych statystyki publicznej

W okresie swojej działalności, realizując statutowy obowiązek, Rada Statystyki IV kadencji przedłożyła Radzie Ministrów projekty programów badań statystycznych statystyki publicznej na lata 2009, 2010, 2011, 2012 i 2013 oraz korekty tych programów, a także w II połowie 2007 r. korekty programu na rok 2007 i w 2008 r. korekty programu na rok 2008.

Podczas posiedzeń plenarnych Rady rozpatrywano przede wszystkim ogólne założenia programu, a następnie szczegółową tematyką badawczą – kierując się zarówno potrzebami informacyjnymi, wynikającymi z aktualnej i przewidywanej sytuacji społeczno-gospodarczej kraju jak i społeczną użytecznością poszczególnych badań. W pracy tej Rada brała pod uwagę również obowiązki informacyjne Polski wobec ONZ, Unii Europejskiej i OECD.

W pracach nad projektami programów badań statystycznych Rada starała się dostosować zakres tematów badawczych do społecznych oczekiwań i potrzeb władz oraz innych użytkowników danych. Jednocześnie Rada musiała brać pod uwagę ograniczone możliwości finansowe statystyki stąd też znaczny wysiłek skoncentrowany był na optymalnym wyborze potrzeb odbiorców danych, tak by mogły one być zaspokojone przez statystykę publiczną bez zakłócenia terminów i jakości wykonywanych prac.

Członkowie Rady uczestniczyli w kolejnych etapach prac nad programami badań statystycznych biorąc udział w posiedzeniach Komisji Programowo-Metodologicznej GUS (z reguły w lutym), a następnie w międzyresortowych

konferencjach uzgodnieniowych (w maju) organizowanych przez GUS z autorami badań i użytkownikami danych wynikowych w ostatniej fazie prac nad projektem programu.

Projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na kolejne lata stanowił załącznik do uchwał Rady Statystyki przyjmowanych na posiedzeniach plenarnych – zgodnie z regulaminem prac Rady – w terminie do 15 czerwca każdego roku poprzedzającego rok, którego dotyczył projekt. Następnie projekt ten – zgodnie z terminem określonym w ustawie o statystyce publicznej – do 30 czerwca każdego roku przekazywany był Radzie Ministrów jako załącznik do projektu rozporządzenia Rady Ministrów.

Rekomendowane przez Radę Statystyki projekty programów badań statystycznych i ich zmiany opiniowane były pozytywnie przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, a w kolejnych latach przez Ministra Spraw Zagranicznych pod kątem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

W posiedzeniach Stałego Komitetu Rady Ministrów i Rady Ministrów poświęconych programom badań oraz ich zmianom uczestniczył Przewodniczący Rady Statystyki **prof. dr hab. Henryk Domański**, a następnie **Jan Guz**, bądź Wiceprzewodniczący **Marek Niechciał** wraz z Prezesem GUS lub jego przedstawicielem.

Ogólna charakterystyka programów badań statystycznych statystyki publicznej

Stosownie do art. 20 ustawy o statystyce publicznej, w programach badań statystycznych statystyki publicznej ujmowane są badania prowadzone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ministrów i kierowników naczelnych i centralnych organów administracji rządowej, Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, jak również badania realizowane wspólnie przez służby statystyki publicznej z innymi naczelnymi lub centralnymi organami administracji rządowej. W programach zaprezentowana jest, zgodnie z art. 18 wspomnianej ustawy, charakterystyka tematów badań statystycznych przewidzianych do realizacji w ramach polskiej statystyki publicznej, zawierająca m.in. informacje dotyczące nazwy badania, prowadzącego, zakresu podmiotowego i przedmiotowego, przedmiotów objętych obserwacją statystyczną (badanych) lub podmiotów

przekazujących na zasadzie obowiązku albo dobrowolnie, dane źródłowe o określonych w temacie zjawiskach i procesach dla potrzeb badań statystycznych, źródeł danych, form, częstotliwości, terminów zbierania danych i miejsca ich przekazywani, rodzajów wynikowych informacji statystycznych oraz sposobów i terminów ich udostępniania, a także kosztów realizacji badań.

Pozyskiwane w wyniku realizacji programu badań dane statystyczne pozwalają na bieżącą obserwację sytuacji społeczno-gospodarczej kraju jak i prognozowanie w tym zakresie określonych zjawisk. Pozyskiwane informacje statystyczne pozwalają na właściwe wywiązywanie się statystyki publicznej ze swojej informatycznej roli wobec Prezydenta RP, Sejmu, Senatu, Rządu i innych organów administracji, społeczeństwa oraz organizacji i instytucji międzynarodowych. Ponadto, uzyskane w ramach badań statystyki publicznej dane są niezbędne do określenia podstawowych wielkości i wskaźników, do których ogłaszania, na podstawie odrębnych przepisów, jest zobowiązany Prezes GUS.

Pełny wykaz badań nowych, cyklicznych i nieuwjętych w stosunku do roku poprzedniego w programach badań na lata 2009, 2010, 2011, 2012 i 2013 zawiera załącznik do sprawozdania.

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2007

W grudniu 2007 r. Przewodniczący Rady Statystyki uczestniczył w posiedzeniach Stałego Komitetu Rady Ministrów i Rady Ministrów poświęconych nowelizacji programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2007, który przyjęty był przez Radę Ministrów w oparciu o rekomendację Rady Statystyki III kadencji. Nowelizację Rada Ministrów wprowadziła rozporządzeniem z dnia 22 grudnia 2007 r.

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008

Inauguracja działalności Rady Statystyki IV kadencji 1 lipca 2007 r. przypadła po rekomendowaniu Radzie Ministrów przez Radę Statystyki III kadencji projektu programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008. Przewodniczący Rady Statystyki uczestniczył w posiedzeniach Stałego Komitetu Rady Ministrów i Rady Ministrów jakie poświęcone były programowi w lipcu i październiku 2007 r. Program badań na rok 2008 wprowadzony został w życie rozporządzeniem Rady Ministrów z

dnia 9 października 2007 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008 (Dz. U. Nr 210, poz. 1521). Program ten był nowelizowany czterokrotnie rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia: 18 grudnia 2007 r., 22 kwietnia 2008 r., 23 września 2008 r., 29 grudnia 2008 r.

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2009

Już podczas trzeciego posiedzenia plenarnego jakie Rada Statystyki IV kadencji odbyła w październiku 2007 r. członkowie Rady przyjęli projekt założeń i harmonogram prac nad projektem programu badań na rok 2009.

W programie tym zwrócono szczególną uwagę na doprecyzowanie zapisów dotyczących celów poszczególnych badań oraz rodzajów wynikowych informacji i terminów ich udostępniania. Odzwierciedlenie w zapisach programu znalazło również doskonalenie organizacji badań.

Istotna zmiana jaką wprowadzono w programie na rok 2009 dotyczyła zapisów odnośnie formy i miejsca przekazywania danych. Zmiany w zapisach miały na celu zobowiązanie podmiotów sprawozdawczych, o liczbie pracujących powyżej 5 osób do obowiązkowego przekazywania sprawozdań w formie elektronicznej. Natomiast dla podmiotów o liczbie pracujących nie więcej niż 5 osób, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, dopuszczono możliwość przekazywania danych w formie pisemnej do urzędu statystycznego wskazanego w programie. Wskazanie konkretnego urzędu statystycznego wiązało się jednocześnie z wdrożeniem specjalizacji urzędów statystycznych w badaniach realizowanych przez resort statystyki publicznej.

Obok badań ciągłych w programie na rok 2009 znalazło się 9 nowych tematów oraz 2 prowadzonych cyklicznie. W programie znalazły się również przygotowania do Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 r. oraz Powszechnego Spisu Rolnego planowanego na rok 2010.

Przekazany w czerwcu 2008 r. pod obrady Rady Ministrów projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2009 zawierał 230 tematów badawczych, z tego 139 tematów realizowanych samodzielnie przez służby statystyki publicznej, 46 tematów realizowanych przez ministrów, kierowników urzędów centralnych i Prezesa NBP oraz 45 tematów realizowanych wspólnie przez GUS i resorty.

Program przyjęty został rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2009 (Dz. U. Nr 221, poz. 1436).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2009 był nowelizowany czterokrotnie rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 4 września 2009 r., 2 listopada 2009 r., 21 grudnia 2009 r. i 29 grudnia 2009 r.

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2010

Przekazany w czerwcu 2009 r. pod obrady Rady Ministrów projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2010 zawierał 242 tematy badań, z tego 147 tematów realizowanych samodzielnie przez służby statystyki publicznej, 48 tematów realizowanych przez ministrów, kierowników urzędów centralnych i Prezesa NBP oraz 47 tematów realizowanych wspólnie przez Prezesa GUS, ministrów i Prezesa NBP.

Zakres tematyczny badań statystycznych na rok 2010 stanowił kontynuację prac badawczych podejmowanych przez statystykę w latach poprzednich uzupełnionych o tematy wynikające z rekomendacji UE jak i bieżących potrzeb informacyjnych kraju.

Obok badań stałych w programie na rok 2010 znalazło się 7 nowych tematów (m.in. badanie popytu na usługi, badanie zróżnicowania poziomu i dynamiki rozwoju regionalnego, statystyczny system informacyjny o miastach) i oraz 10 prowadzonych cyklicznie, których realizacja wypadła właśnie na kolejny rok (w tym dotyczących rynku pracy, edukacji, zdrowia i innowacji). W programie znalazły się również przygotowania do Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 oraz przygotowania i realizacja Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Program przyjęty został rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 2009 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2010 (Dz. U. z 2010 r. Nr 3, poz. 14). Był on nowelizowany dwukrotnie rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia: 7 czerwca 2010 r. i 27 grudnia 2010 r.

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011

Przyjęty przez Radę Statystyki w czerwcu 2010 r. i przekazany Radzie Ministrów projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011 zawierał 238 badań, z tego 148 tematów realizowanych samodzielnie przez służby statystyki publicznej, 46 tematów realizowanych przez ministrów, kierowników

urzędów centralnych i Prezesa NBP oraz 44 tematy realizowane wspólnie przez Prezesa GUS, ministrów, kierowników urzędów centralnych i Prezesa NBP. Obok badań stałych program na rok 2011 zawierał 8 nowych tematów oraz 5 prowadzonych cyklicznie, w tym „Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011 r.” i „Powszechny Spis Rolny i badanie metod produkcji rolnej – opracowanie wyników”. Nie ujęto 15 badań realizowanych w roku 2010. Podobnie jak w poprzednich programach badań istotną uwagę poświęcono rachunkom narodowym i statystyce finansów publicznych 2010.

Program przyjęty został rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011 (Dz. U. Nr 239, poz. 1594).

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011 był nowelizowany trzykrotnie rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia: 4 kwietnia 2011 r., 1 września 2011 r. i 30 grudnia 2011 r.

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2012

W czerwcu 2011 r. Rada Statystyki przekazała pod obrady Rady Ministrów projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2012. Zawierał 245 badań, z tego 156 tematów realizowanych samodzielnie przez służby statystyki publicznej, 44 tematy realizowane przez ministrów, kierowników urzędów centralnych i Prezesa NBP oraz 45 tematów realizowanych wspólnie przez Prezesa GUS, ministrów, kierowników urzędów centralnych i Prezesa NBP. Program przyjęty został rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011 (Dz. U. Nr 173, poz. 1030) i znowelizowany rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2011 r.

Zakres badań wzbogacony został 10 badaniami nowymi i 11 badaniami cyklicznymi. Wśród badań nowych znalazły się istotne badania z dziedziny społecznej dotyczące podmiotów nowej gospodarki społecznej, zjawiska ubóstwa oraz procesów wykluczenia, charakterystyki warunków życia rodzin w Polsce. Natomiast badania cykliczne dotyczyły m.in.: przejścia z pracy na emeryturę, struktury wynagrodzeń, kosztów pracy, kształcenia dorosłych.

Program badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2013

W czerwcu 2012 r. Rada Statystyki przyjęła projekt programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2013 r. Projekt programu badań zawiera 244 badania, z tego: 157 badań prowadzonych jest przez służby statystyki publicznej (GUS i US), 45 badań prowadzonych jest wspólnie przez GUS, ministerstwa, NBP i urzędy centralne, 42 badania prowadzone są przez ministerstwa, NBP i urzędy centralne. Wśród tematów badawczych znalazło się 6 nowych badań, m.in. Europejskie badanie zagrożenia przestępczością, badanie dobrobytu, usług płatniczych oraz audytu miejskiego oraz 8 badań cyklicznych.

Ocena realizacji programów badań statystycznych

Rada Statystyki na bieżąco monitorowała realizację programów badań statystycznych w GUS i w jednostkach spoza tego Urzędu. Rada zapoznawała się z przebiegiem badań statystycznych, a w II kw. każdego roku – zgodnie ze statutowym obowiązkiem - oceniała realizację programu w minionym roku.

Na podstawie informacji przedstawionych przez GUS i uzyskanych bezpośrednio od autorów badań spoza tego Urzędu, Rada Statystyki pozytywnie oceniła realizację badań statystycznych statystyki publicznej zawartych w programach na lata 2007, 2008, 2009, 2010 i 2011.

Tematyka posiedzeń plenarnych

Podstawowym warunkiem prawidłowej realizacji prac nad projektami programów badań statystycznych było dokonywanie przez Radę Statystyki przeglądów kolejnych działów statystyki publicznej oraz monitoring najistotniejszych dla statystyki problemów. Oceniając stan aktualny badań w danym obszarze, wskazywano na niedostatki oraz na możliwości podwyższenia jakości badań jak zakresu badawczego.

Rada Statystyki dokonała przeglądu następujących dziedzin:

- System badań migracji zagranicznych Polaków (*grudzień 2007 r.*)
- System informacji statystycznej ochrony zdrowia (*czerwiec 2008 r.*)
- System informacji oświatowej (*wrzesień 2008 r.*)

- Statystyka regionalna ze szczególnym uwzględnieniem aglomeracji i obszarów wiejskich (*październik 2008 r.*)
- Statystyka sektora finansowego (*luty 2009 r.*)
- Statystyka handlu zagranicznego i statystyka transgraniczna (*kwiecień 2009 r.*)
- Statystyka małych i średnich przedsiębiorstw (*maj 2009 r.*)
- Badanie spójności społecznej jako element oceny warunków życia ludności (*czerwiec 2009 r.*)
- Statystyka innowacyjności i społeczeństwa informacyjnego (*lipiec 2009 r.*)
- Statystyka rynku pracy (*październik 2009 r.*)
- Trzeci sektor w badaniach statystyki publicznej (*listopad 2009 r.*)
- Rachunki narodowe – stan i perspektywy (*grudzień 2009 r.*)
- Statystyka środowiska (*luty 2010 r.*)
- Statystyka budownictwa (*czerwiec 2010 r.*)
- Informacja o badaniu mikro-przedsiębiorstw (*listopad 2010 r.*)
- Statystyka usług (*listopad 2010 r.*)
- Koncepcja badania warunków życia (*maj 2011 r.*)
- Statystyka usług społecznych - instytucje sektora publicznego (*październik 2011 r.*)
- Kapitał ludzki w badaniach statystyki publicznej (*grudzień (2011 r.)*)
- Kapitał społeczny w badaniach statystyki publicznej (*luty 2012 r.*)
- Sytuacja demograficzna Polski w świetle NSP 2011 (*maj 2012 r.*)

W zakresie organizacja i planowanie badań statystycznych Rada Statystyki rozpatrzyła następujące zagadnienia:

- Organizacja systemu informacji w Polsce i rola GUS w tym systemie (*wrzesień 2007 r.*)
- Kierunki rozwoju polskiej statystyki publicznej w latach 2008-2015 (*październik 2007 r.*)
- Wieloletni program rozwoju statystyki publicznej (2009-2015) (*listopad 2007 r.*)
- Problemy integracji i dostosowania polskiej statystyki publicznej do statystyk międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem Europejskiego Systemu Statystycznego (*sierpień 2008 r.*)
- Prace okołoprogramowe zawarte w projekcie Polskiej Statystyki Publicznej 2009 (*wrzesień 2008 r.*)

- Sprawozdawczość elektroniczna – koncepcja i wdrażanie (*styczeń 2009*) - Przegląd badań statystyki społecznej planowanych na rok 2010 (*luty 2009 r.*)
- Przegląd badań statystyki gospodarczej planowanych na rok 2010 (*marzec 2009 r.*)
- Integracja polskiej statystyki publicznej z europejską (*marzec 2009 r.*)
- Organizacja badań statystyki publicznej w warunkach specjalizacji US (*wrzesień 2009 r.*)
- Kierunki rozwoju statystyki publicznej w 2010 r. (*styczeń 2010 r.*)
- Rejestry podmiotów gospodarki narodowej i operaty dla statystyki gospodarczej (*wrzesień 2010 r.*)
- Statystyczna obsługa informacyjna samorządu terytorialnego (*kwiecień 2011 r.*)
- Statystyka publiczna w okresie polskiej prezydencji w Radzie UE (*lipiec 2011 r.*)
- Operaty dla statystyki gospodarczej (*listopad 2011 r.*)
- Statystyka publiczna w okresie Prezydencji polskiej w EU - podsumowanie (*styczeń 2012 r.*)
- Wykorzystanie źródeł administracyjnych w statystyce publicznej (*luty i marzec 2012 r.*)

Rada Statystyki zapoznała się również z problemami metodologicznymi dotyczącymi takich tematów jak:

- Gospodarka nieobserwowalna w polskich rachunkach narodowych (*październik 2008 r.*)
- Informacja o badaniu mikro-przedsiębiorstw (*grudzień 2008 r.*)
- Zastosowanie wielu technik łącznie w badaniach sondażowych (*marzec 2010*)
- Notyfikacja długu publicznego (*grudzień 2011 r.*)
- Notyfikacja fiskalna długu i deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych (*styczeń 2012 r.*)
- Typologia przedsiębiorstw (*kwiecień 2012 r.*)

Istotnym zagadnieniem podejmowanym przez Radę była problematyka spisów powszechnych. Rada w tym zakresie rozpatrzyła następujące tematy:

- Przygotowania do Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 r. (*styczeń 2008 r.*)
- Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań w 2011 r. (*luty 2008 r.*)
- Dyskusja na zakresie tematycznym Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (*marzec 2008 r.*)

- Dostępność źródeł administracyjnych na potrzeby spisów powszechnych (*wrzesień 2009 r.*)
- Informacja o wynikach spisu próbnego do Powszechnego Spisu Rolnego 2010 (*kwiecień 2010 r.*)
- Prace przygotowawcze do Powszechnego Spisu Rolnego 2010 (*maj 2010 r.*)
- Przygotowanie do Powszechnego Spisu Ludności i Mieszkań 2011 (*lipiec 2010 r.*)
- Powszechny Spis Rolny – plan opracowań i wykorzystania (*luty 2011 r.*)
- Stan przygotowań do Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (*marzec 2011 r.*)
- Podsumowanie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (*wrzesień 2011 r.*)

Ponadto tematami posiedzeń Rady były:

- Problemy płacowo-kadrowe GUS i US (*październik 2007 r.*)
- Przegląd wskaźników ogłaszanych przez Prezesa GUS (*marzec 2008 r. i czerwiec 2011 r.*)
- Edukacja statystyczna społeczeństwa i promocja statystyki publicznej (*maj 2008 r.*)
- Publikacja pt. „Historia Polski w liczbach” ze szczególnym uwzględnieniem lat 1939-1945 (*kwiecień 2009 r.*)
- Światowy Dzień Statystyka – sesja okolicznościowa (*październik 2010 r.*)

Wykaz ważniejszych wniosków zgłoszonych podczas posiedzeń plenarnych Rady

W trakcie omawiania poszczególnych dziedzin statystyki jak i przeglądu istotnych dla niej problemów, członkowie Rady przyjęli i przekazali do realizacji szereg uwag, wniosków i sugestii. Do najważniejszych z nich należały:

- pozytywna ocena koncepcji Prezesa GUS dotycząca stworzenia formalnych podstaw do podjęcia prac nad utworzeniem zaplecza naukowo-badawczego statystyki publicznej; Rada Statystyki zobowiązała się do wspierania dalszych prac Prezesa GUS w tym zakresie, nastawiając się na ukierunkowanie ich na utworzenie wyodrębnionego, silnego ośrodka naukowo-badawczego statystyki publicznej,

- pozytywna (podjęta jednomyślnie poprzez głosowanie) opinia przedstawionego przez Prezesa GUS projektu zarządzenia Prezesa GUS w sprawie składu, zakresu i trybu działania Komisji Programowej GUS; Rada delegowała swojego członka do prac w Komisji na stanowisku zastępcy przewodniczącego,
- wskazanie na konieczność wsparcia GUS w staraniach o pozyskanie środków budżetowych umożliwiających prowadzenie dalszych prac przygotowawczych do spisów i przyjęcie wystąpienia w tej sprawie do Prezesa Rady Ministrów,
- w trakcie oceny tematyki badawczej NSP 2011 opowiedzenie się za nie rozszerzaniem zakresu pytań przewidywanych w spisie, co nie wykluczyło możliwości pogłębienia niektórych tematów jak i zaplanowania szerszych opracowań analitycznych,
- w trakcie prac przygotowawczych do NSP 201 zwrócenie uwagi na propozycje i wnioski nadesłane przez samorządy wojewódzkie oraz organizacje samorządowe do Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego, które przekazała Prezesowi GUS do rozważenia i wykorzystania,
- podczas posiedzenia poświęconego statystyce regionalnej, pozytywna ocena przedstawionych przez GUS rekomendacji dla statystyki publicznej i uzupełnienie jej potrzebą uwypuklenia takich priorytetowych działań GUS jak: zapewnienie porównywalnej retrospekcji danych oraz aktywne wystąpienie GUS na forum Eurostatu o zintensyfikowanie prac nad jednolitą dla wszystkich krajów definicją obszarów metropolitalnych i wiejskich, co umożliwiłoby międzynarodowe porównywanie danych,
- po zapoznaniu się na posiedzeniu z funkcjonowaniem Systemu Informacji Oświatowej (SIO) i problemami wykorzystania jego zasobów w statystyce publicznej, przyjęcie uchwały, w której Rada zwróciła się do Ministra Edukacji Narodowej aby w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego, podjął kroki w celu zapewnienia rzetelnych i wiarygodnych danych z SIO poprzez większą kontrolę informacji już na etapie ich zbierania,
- przyjęcie uchwałą projekt zarządzenia Prezesa Rady Ministrów zmieniającego zarządzenie w sprawie zatwierdzenia regulaminu Rady Statystyki; Rada uznała za wskazane wprowadzenie zmian w regulaminie Rady Statystyki celem dostosowania jego treści do aktualnego stanu prawnego, a także w celu usprawnienia działania Rady,

- pozytywna ocena prac prowadzonych w GUS w zakresie sektora finansowego oraz planowanych dalszych kierunków rozwoju badań w tej dziedzinie, w tym koncepcji opracowań GUS zawierających dane organów nadzorczych czy resortów wzbogacone o dłuższe szeregi czasowe i dodatkowe informacje analityczno-tabelaryczne ilustrujące kompleksowo określoną dziedzinę sektora finansowego,
- uznanie, że podstawowym kierunkiem działania w zakresie statystyki małych i średnich przedsiębiorstw powinno być oparcie się o zasadę korzystania ze zbiorów administracyjnych, co powinno obniżyć koszty badań, podnieść ich przydatność oraz zmniejszyć obciążenia małych i średnich przedsiębiorstw; w tym celu GUS powinien uzgodnić zakres i terminy dostępu do tych zbiorów z ich dysponentami, przede wszystkim z ministerstwem Finansów i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. W badaniach małych i średnich przedsiębiorstw uwzględnione winny być źródła finansowania ich działalności oraz nakłady na rozwiązania innowacyjne,
- przesłanie do Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska informacji o podziękowaniach jakie Rada Statystyki skierowała do Prezesa GUS za sprawną organizację i przeprowadzenie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011; Rada zaznaczyła, iż NSP 2011 przeprowadzony został, z wykorzystaniem nowatorskich metod informatycznych, w sposób kompetentny, gwarantujący pozyskanie istotnych danych statystycznych, niezbędnych w realizacji polityki społeczno-gospodarczej kraju.

Administracyjne źródła danych i ich wykorzystanie przez statystykę publiczną

Stałym tematem poruszonym podczas posiedzeń plenarnych Rady Statystyki była problematyka administracyjnych źródeł danych i ich wykorzystanie przez statystykę publiczną. Rada wskazywała na korzyści jakie płyną z wykorzystania źródeł administracyjnych w statystyce publicznej związane z odciążeniem respondentów statystyki oraz ograniczeniem społecznych kosztów pozyskiwania informacji statystycznych na potrzeby realizacji społeczno-gospodarczych zadań państwa. Zwracano również przy tym uwagę, że współpraca ze statystyką publiczną gestorów rejestrów urzędowych wpływa w sposób istotny na jakość tych rejestrów w wyniku przede wszystkim poprawy unifikacji pojęć i klasyfikacji w nich zawartych.

Problematyka wykorzystania administracyjnych źródeł danych w statystyce publicznej przewijała się w wielu posiedzeniach plenarnych Rady:

- w lutym 2008 r. Rada zapoznała się z pracami prowadzonymi w GUS i US przez ostatnie miesiące w zakresie analizy rejestrów administracyjnych pod kątem ich wykorzystania w NSP 2011,
- w czerwcu 2008 r. Rada zapoznała się z systemem informacji statystycznej ochrony zdrowia,
- po zapoznaniu się na posiedzeniu plenarnym w dniu 29 września 2008 r. z funkcjonowaniem Systemu Informacji Oświatowej (SIO) i problemami wykorzystania jego zasobów w statystyce publicznej, Rada Statystyki opracowała uchwałę, w której zwróciła się do Ministra Edukacji Narodowej aby w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego, podjął kroki w celu zapewnienia rzetelnych i wiarygodnych danych z Systemu Informacji Oświatowej poprzez większą kontrolę informacji już na etapie ich zbierania,
- podsumowując posiedzenie w maju 2009 r., które poświęcone było statystyce małych i średnich przedsiębiorstw Rada wskazała m.in., że podstawowym kierunkiem działania w zakresie statystyki małych i średnich przedsiębiorstw powinno być oparcie się o zasadę korzystania ze zbiorów administracyjnych, co powinno obniżyć koszty badań, podnieść ich przydatność oraz zmniejszyć obciążenia przede wszystkim małych i średnich przedsiębiorstw,
- we wrześniu 2009 r. Rada Statystyki pozytywnie oceniła prace związane z wykorzystaniem źródeł administracyjnych na potrzeby spisów powszechnych, wskazując jednocześnie na potrzebę opracowania harmonogramu wdrażania źródeł administracyjnych w statystyce publicznej,
- w październiku 2009 r. podsumowując dyskusję dotyczącą badań statystycznych rynku pracy, Rada zaleciła zwrócenie uwagi m.in. na możliwości wykorzystania w szerszym stopniu źródeł administracyjnych,
- we wrześniu 2010 r. Rada podjęła temat rejestrów podmiotów gospodarki narodowej i operatorów dla statystyki gospodarczej, podczas rozpatrywania, którego przyjęła opracowanie stanowiska mającego na celu zwrócenie uwagi na istotne problemy związane z integracją rejestrów publicznych oraz poparła prace mające na celu podniesienie jakości i aktualności operatorów związane przede wszystkim z wykorzystaniem rejestrów administracyjnych,

- w październiku 2010 r. **Przewodniczący Rady Statystyki Jan Guz** spotkał się z **Adamem Jasserem** - Pełnomocnikiem Prezesa Rady Ministrów do spraw Ograniczenia Biurokracji w celu omówienia ograniczenia tworzenia wielu niekompatybilnych rejestrów administracyjnych oraz stosowania rejestru REGON jako rejestru nadrzędnego, ujmującego wszystkie podmioty gospodarcze,
- w kwietniu 2011 r. **Przewodniczący Rady Statystyki Jan Guz** uczestniczył w spotkaniu przedstawicieli poszczególnych departamentów GUS z przedstawicielami ZUS, na temat pozyskiwania informacji z administracyjnych źródeł danych.
- w maju 2011 r. Rada przesłała pisma z podziękowaniami za współpracę z GUS w zakresie udostępniania administracyjnych źródeł danych na potrzeby spisów powszechnych oraz z rekomendacją dla GUS dotyczącą dalszego wykorzystywania tych źródeł, skierowane do: Ministrów: Finansów, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Szefa urzędu do spraw Cudzoziemców, Prezesa Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Uchwały, opinie, pisma Rady Statystyki

Poza corocznymi uchwałami dotyczącymi projektów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programów badań statystycznych statystyki publicznej na kolejne lata oraz opiniami w sprawie projektów wydatków budżetowych i oceny realizacji programów badań Rada Statystyki przyjmowała uchwały, opinie i stanowiska dotyczące spraw mających istotne znaczenie dla rozwoju statystyki publicznej. Były to:

- opinia na temat projektu rozporządzenia PE i Rady w sprawie statystyk europejskich (*październik 2007 r.*),
- stanowisko Rady Statystyki w sprawie „Wieloletniego programu rozwoju statystyki publicznej (2009-2015)” (*grudzień 2007 r.*),
- uchwała Rady Statystyki w sprawie zmiany regulaminu Rady Statystyki (*październik 2008 r.*),

- uchwała Rady Statystyki w sprawie rozwoju metod reprezentacyjnych w badaniach statystycznych (*grudzień 2008 r.*),
- uchwała Rady Statystyki w sprawie wykorzystania Systemu Informacji Oświatowej do potrzeb statystyki publicznej (*październik 2008 r.*),
- stanowisko Rady Statystyki w sprawie ośrodka naukowo-badawczego statystyki publicznej (*listopad 2008 r.*),
- uchwała Rady Statystyki w sprawie badań reprezentacyjnych (*luty 2009 r.*),
- uchwała Rady Statystyki z dnia 20 września 2010 r. w sprawie specjalizacji urzędów statystycznych (*wrzesień 2010 r.*),
- opinia Rady Statystyki w sprawie integracji rejestrów publicznych (*listopad 2010 r.*),
- uchwała w sprawie opinii Rady Statystyki do stanowiska Konwentu Marszałków Województw w sprawie potrzeb opracowania statystyk regionalnych w Polsce oraz utworzenia Regionalnych Obserwatoriów Terytorialnych (*marzec 2011 r.*),
- pismo z dnia 26 września 2011 r. do Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska o pozytywnej ocenie Rady Statystyki dotyczącej organizacji i przebiegu Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (*wrzesień 2011 r.*),
- uchwała w sprawie wielkości i wskaźników ogłaszanych przez Prezesa GUS na mocy ustawowych zobowiązań (*styczeń 2012 r.*),
- stanowisko Rady w sprawie wykorzystania rejestrów administracyjnych w statystyce publicznej (*maj 2012 r.*),
- opinia (pozytywna) Rady dla Komisji Ustawodawczej Senatu RP w sprawie projektu ustawy – Kodeks postępowania karnego (druk senacki nr 134) – dot. m.in. tajemnicy statystycznej (*czerwiec 2012 r.*)

Udział członków Rady Statystyki w innych pracach

- udział w Komisjach Programowych GUS oraz w międzyresortowych konferencjach uzgodnieniowych w sprawie kolejnych projektów programów badań statystycznych statystyki publicznej,
- **Prof. dr hab. Zbigniew Strzelecki** – udział w Zespole d/s wyboru Prezesa GUS (*II poł. 2011 r.*),
- rozpatrzenie projektu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie nadania statutu Głównemu Urzędowi Statystycznemu (*kwiecień 2011 r.*),
- udział **Przewodniczącego Rady Statystyki Jan Guz** w spotkaniu przedstawicieli poszczególnych departamentów GUS z przedstawicielami ZUS, na temat pozyskiwania informacji z administracyjnych źródeł danych (*kwiecień 2011 r.*),

- pismo do Prezesa Rady Ministrów z prośbą o wsparcie starań Prezesa GUS w pozyskaniu środków finansowych na prace spisowe, w czasie pozwalającym na ich wykorzystanie zgodnie z harmonogramem wynikającym z obowiązków Polski wobec Unii Europejskiej (*czerwiec 2009 r.*),
- **Dr hab. Stanisław Kubielas** - udział w wizycie w GUS Dyrektora Generalnego Eurostatu **Pana Waltera Radermachera** (*czerwiec 2011 r.*),
- **Marek Niechciał** – udział w Międzynarodowej Konferencji Statystycznej zorganizowanej w ramach Polskiej Prezydencji pn. Rozwój Europejskiego Systemu Statystycznego w Świetle Partnerstwa Wschodniego – kierunki i strategia. (*Kraków 18-19 października 2011 r.*),
- udział **Przewodniczącego Rady Statystyki Jana Guza** w spotkaniu z przedstawicielami Europejskiego Trybunału Obrachunkowego podczas, którego przedstawił działalność Rady Statystyki (*GUS październik 2011 r.*),
- konsultowanie stanowiska Rządu w sprawie dokumentu COM (2009) 404: *Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie metod tworzenia statystyk UE: wizja na kolejną dekadę* oraz stanowiska Rządu w sprawie dokumentu COM (2009) 433: *Komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego – Wyjść poza PKB. Pomiar postępu w zmieniającym się świecie* (*październik 2009 r.*),
- rozpatrzenie przygotowanego przez Główny Urząd Statystyczny projektu stanowiska Rządu do sprawozdania Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego dotyczącego oceny ex-post wspólnotowego programu statystycznego 2003-2007 (*lutym 2009 r.*),
- udział **Przewodniczącego Rady Statystyki Jana Guza** w Kongresie Statystyki Polskiej w Poznaniu inaugurującym obchody jubileuszu 100-lecia Polskiego Towarzystwa Statystycznego (*kwiecień 2012 r.*).

* * *

Podczas ostatniego w IV kadencji posiedzenia plenarnego w dniu 11 czerwca 2012 r. Rada Statystyki przyjęła powyższe sprawozdanie.

Opracował
w Sekretariacie Rady Statystyki
Antoni Żurawicz

Przewodniczący

Jan Guz

Czerwiec 2012 r.

**Wykaz
badań nowych, cyklicznych i nieujętych w stosunku
do roku poprzedniego
w programach badań statystycznych statystyki publicznej
na lata 2009, 2010, 2011, 2012 i 2013**

PBSSP 2009

Ogółem – 230 badań

Nowe

Lp.	symbol	temat	prowadzący
1.	1.23.24	Wejście ludzi młodych na rynek pracy	GUS
2.	1.23.25	Praca nierejestrowana	GUS
3.	1.23.26	Osoby powyżej 50 roku życia na rynku pracy	GUS
4.	1.26.08	Odpady komunalne	GUS
5.	1.26.09	Badanie cen nieruchomości mieszkaniowych w wybranych miastach Polski	NBP
6.	1.29.17	Narodowy rachunek zdrowia	GUS
7.	1.29.19	Europejskie Ankiety Badanie Zdrowia	GUS
8.	1.49.08	Ocena przedsiębiorstw świadczących usługi związane z obsługą działalności gospodarczej	GUS
9.	1.49.09	Bieżąca ocena wybranych działalności usługowych	GUS
10.	1.62.15	Aktywa i zobowiązania funduszy inwestycyjnych	NBP
11.	1.64.18	Stopień sztywności cen w gospodarce polskiej	NBP

Cykliczne

Lp.	symbol	temat	prowadzący
1.	1.04.01	Fundacje i stowarzyszenia oraz jednostki organizacyjne Kościoła Katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych	GUS
2.	1.21.12	Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań w 2011 r. - prace przygotowawcze (spis próbny)	GUS
3.	1.28.07	Uczestnictwo ludności w kulturze	GUS
4.	1.30.14	Turystyka i wypoczynek w gospodarstwach domowych	GUS
5.	1.43.13	Innowacje w sektorze usług	GUS
6.	1.45.29	Spis próbny 2009 oraz prace przygotowawcze do Powszechnego Spisu Rolnego 2010	GUS

Nieujęte w porównaniu z Pbssp 2008

Symbol	Tytuł badania	Przyczyna nieujęcia
1.23.23	Przepływy ludności związane z zatrudnieniem	cykliczne (w 2008 nowe)
1.24.02	Struktura wynagrodzeń	cykliczne
1.24.10	Badanie kosztów pracy	cykliczne
1.30.15	Uczestnictwo Polaków w sporcie i rekreacji ruchowej	cykliczne (w 2008 nowe)
1.45.01	Badanie struktury gospodarstw rolnych	cykliczne

Badania włączone po zmianie rozporządzenia 2009			
1	1.51.10	Badanie obrotów towarów i usług w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej z uwzględnieniem tzw. Małego ruchu granicznego	GUS
2	1.61.13	Wpływ inwestycji w instrumenty pochodne na wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w latach 2007- 2009	GUS

Pbssp 2010

Ogółem – 242 badania

Nowe

Lp.	Symbol	Temat	Prowadzący
1.	1.01.14	Rachunek Przepływów Materiałowych (MFA)	GUS
2.	1.49.10	Popyt na usługi	GUS
3.	1.65.28	Rentowność pięcioletnich obligacji Skarbu Państwa	GUS
4.	1.70.01	Zróżnicowanie poziomu i dynamiki rozwoju regionalnego	GUS
	1.70.02	Statystyczny system informacyjny o miastach	GUS
5.	1.80.01	System Jednostek Statystycznych	GUS

Cykliczne

Lp.	Symbol	Temat	Prowadzący
1.	1.04.02	Organizacje pracodawców oraz samorządu gospodarczego i zawodowego	GUS
2.	1.21.12	Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań 2011 r. - prace przygotowawcze (spis próbny)	GUS
3.	1.23.20	Praca a obowiązki rodzinne	GUS
4.	1.23.25	Praca nierejestrowana	GUS
5.	1.24.02	Struktura wynagrodzeń	GUS
6.	1.24.05	Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i powszechnych ubezpieczeniach zdrowotnych	SZEF SC
7.	1.27.11	Ustawiczne szkolenie zawodowe w przedsiębiorstwach	GUS
8.	1.29.10	Ochrona zdrowia w gospodarstwach domowych	GUS

9.	1.43.13	Innowacje w sektorze usług	GUS
10.	1.43.16	Kariery zawodowe osób posiadających stopień naukowy doktora (tzw. CDH)	MNISW
11.	1.44.04	Badanie zużycia paliw i energii w gospodarstwach domowych	GUS, MG
12.	1.44.15	Struktura zużycia materiałów, energii i usług obcych oraz zapasów materiałów	GUS
13.	1.45.29	Powszechny Spis Rolny i badanie metod produkcji rolnej	GUS

Nieujęte w porównaniu z Pbssp 2009

1.23.24	Wejście ludzi młodych na rynek pracy	
1.28.07	Uczestnictwo ludności w kulturze	
1.30.14	Turystyka i wypoczynek w gospodarstwach domowych	
1.62.15	Aktywa i zobowiązania funduszy inwestycyjnych	badanie NBP – usunięte I zm. 2009
Ponadto		
1.01.13	Obiekty małej retencji wodnej	w 2010 włączone do 1.01.05
1.45.36	Statystyczny system informacyjny obszarów wiejskich	w 2010 jako 1.70.03
1.67.02	Rachunek finansowy według sektorów instytucjonalnych oraz rachunek pozostałych zmian w aktywach	w 2010 RF-01 włączony do badania 1.67.15

1	1.62.06	Badanie usunięte po zmianie rozporządzenia 2010 Działalność przedsiębiorstw maklerskich	GUS
---	---------	---	-----

Pbssp 2011

238 badań ogółem, z tego:

Badania nowe

Lp.	symbol	temat	prowadzący
1.	1.04.03	Badanie pracy niezarobkowej poza gospodarstwem domowym	GUS
2.	1.04.04	Kapitał Ludzki	GUS
3.	1.04.05	Potencjał kooperacyjny, zarządzanie oraz działania komunikacyjne wybranych organizacji non-profit	GUS
4.	1.25.10	Badanie spójności społecznej	GUS
5.	1.25.11	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych	GUS
6.	1.28.07	Masowe imprezy artystyczno-rozrywkowe	GUS
7.	1.30.16	Działalność wybranych organizacji powiązanych z turystyką	GUS
8.	1.61.14	Wskaźniki przedsiębiorczości	GUS

Badania cykliczne

Lp.	symbol	temat	prowadzący
1.	1.21.12	Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań 2011 r.	GUS

2.	1.23.27	Osoby niepełnosprawne na rynku pracy	GUS
3.	1.27.10	Wybory ścieżki kształcenia, a sytuacja zawodowa młodych Polaków	GUS
4.	1.43.13	Innowacje w sektorze usług	GUS
5.	1.45.29	Powszechny Spis Rolny i badanie metod produkcji rolnej - opracowanie wyników	GUS

Badania nieujęte w pb 2011 w porównaniu z pb 2010

Lp.	Symbol	Temat	Prowadzący	Przyczyna nieujęcia
1.	1.01.11	Działalność kontrolna i społeczna na rzecz ochrony środowiska	GUS, GIOŚ	Tematyka została przeniesiona do badań: – 1.01.02 Zasoby i zmiany w wykorzystaniu powierzchni ziemi, zagrożenie i ochrona gruntów, – 1.01.05 Zasoby, wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód, – 1.01.06 Zanieczyszczenie i ochrona powietrza, – 1.01.08 Odpady, – 1.01.09 Promieniowanie jonizujące i niejonizujące. Hałas, – 1.29.14 Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
2.	1.04.01	Fundacje i stowarzyszenia oraz jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych	GUS	Badanie cykliczne
3.	1.04.02	Organizacje pracodawców oraz samorządu gospodarczego i zawodowego	GUS	Badanie cykliczne
4.	1.23.20	Praca a obowiązki rodzinne	GUS	Badanie cykliczne
5.	1.23.25	Praca nierejestrowana	GUS	Badanie cykliczne
6.	1.24.02	Struktura wynagrodzeń	GUS	Badanie cykliczne
7.	1.24.05	Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i powszechnych ubezpieczeniach zdrowotnych	SZEF SC	Badanie cykliczne
8.	1.27.11	Ustawiczne szkolenie zawodowe w przedsiębiorstwach	GUS	Badanie cykliczne
9.	1.29.10	Ochrona zdrowia w gospodarstwach domowych	GUS	Badanie cykliczne
10.	1.29.19	Europejskie Ankietowe Badanie Zdrowia	GUS	Badanie cykliczne
11.	1.43.16	Kariery zawodowe osób posiadających stopień naukowy doktora (tzw. CDH)	MNISW	Badanie cykliczne
12.	1.44.04	Badanie zużycia paliw i energii w gospodarstwach	GUS, MG	Badanie cykliczne

		domowych		
13.	1.44.15	Struktura zużycia materiałów, energii i usług obcych oraz zapasów materiałów	GUS	Badanie cykliczne
14.	1.49.10	Popyt na usługi	GUS	Badanie cykliczne
15.	1.62.06	Działalność przedsiębiorstw maklerskich	GUS	Usunięte w związku ze zmianą formy organizacyjnej biur maklerskich oraz ograniczeniem danych finansowych przekazywanych do GUS z KNF o podmiotach maklerskich. Badanie w „okrojonej” postaci nie będzie miało wartości poznawczej.

1	1.64.17(211)	Badania usunięte po zmianie rozporządzenia 2011 Badanie cen sprzętu i urządzeń telekomunikacyjnych oraz cen urządzeń instalowanych w obiektach telekomunikacyjnych	GUS
2	1.44.07(114)	Rezerwy państwowe mobilizacyjne	GUS

Pbssp 2012

ogółem – 245 badań

Nowe

Lp.	Symbol	Temat	Prowadzący
1.	1.01.15	Odpady wytworzone i zagospodarowane w leśnictwie oraz rybactwie (z wyłączeniem odpadów komunalnych)	GUS
2.	1.04.06	Partie polityczne	GUS
3.	1.04.07	Podmioty nowej gospodarki społecznej: centra integracji społecznej, warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej	GUS
4.	1.25.12	Zjawisko ubóstwa oraz procesy wykluczenia społecznego	GUS
5.	1.25.13	Charakterystyka warunków życia rodzin w Polsce	GUS
6.	1.29.20	Europejskie Badanie Zdrowia i Integracji Społecznej	GUS
7.	1.43.17	Nanotechnologia	GUS
8.	1.45.38	Koniunktura w rolnictwie	GUS
9.	1.65.29	Wydatki budżetu państwa w układzie zadaniowym	MF
10.	1.65.30	Wydatki/koszty jednostek sektora finansów publicznych w układzie zadaniowym	MF

Cykliczne

Lp.	Symbol	Temat	Rodzaj	Prowadzący
1.	1.04.01	Fundacje i stowarzyszenia oraz jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych	Badanie cykliczne	GUS, MPiPS

2.	1.04.02	Organizacje pracodawców oraz samorządu gospodarczego i zawodowego	Badanie cykliczne	GUS
3.	1.21.12	Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań 2011 r.	Badanie cykliczne	GUS
4.	1.23.21	Przejście z pracy na emeryturę	Badanie cykliczne	GUS
5.	1.24.02	Struktura wynagrodzeń	Badanie cykliczne	GUS
6.	1.24.05	Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i powszechnych ubezpieczeniach zdrowotnych	Badanie cykliczne	SZEF SC
7.	1.24.10	Badanie kosztów pracy	Badanie cykliczne	GUS
8.	1.27.12	Kształcenie dorosłych	Badanie cykliczne	GUS
9.	1.30.15	Uczestnictwo Polaków w sporcie i rekreacji ruchowej	Badanie cykliczne	GUS
10.	1.44.04	Badanie zużycia paliw i energii w gospodarstwach domowych	Badanie cykliczne	GUS, MG
11.	1.45.29	Powszechny Spis Rolny i badanie metod produkcji rolnej - opracowanie wyników	Badanie cykliczne	GUS

Nieujęte w Pb 2012 w porównaniu z Pb 2011

Lp.	Symbol	Temat	Prowadz.	Przyczyna nieujęcia
1	1.04.03	Badanie pracy niezarobkowej poza gospodarstwem domowym	GUS	cykliczne
2	1.04.05	Potencjał kooperacyjny, zarządzanie oraz działania komunikacyjne wybranych organizacji non-profit	GUS	cykliczne
3	1.23.27	Osoby niepełnosprawne na rynku pracy	GUS	cykliczne
4	1.25.10	Badanie spójności społecznej	GUS	cykliczne
5	1.27.10	Wybory ścieżki kształcenia a sytuacja zawodowa młodych Polaków	GUS	cykliczne
6	1.42.04	Przekształcenia własnościowe w gospodarce komunalnej	MSP	MSP - rezygnacja
7	1.44.07	Rezerwy państwowe mobilizacyjne	GUS	
8	1.44.10	Sektorowe zużycie materiałów hutniczych	MG, GUS	MG - rezygnacja
9	1.46.07	Specjalistyczne badania statystyczne w przemyśle odlewniczym	MG	MG - rezygnacja
10	1.61.03	Sytuacja pieniężno-kredytowa przedsiębiorstw w świetle jakościowej oceny ich funkcjonowania	NBP	NBP - rezygnacja
11	1.61.11	Aktywność inwestycyjna przedsiębiorstw w świetle dostępnych środków finansowych	NBP, GUS	NBP rezygnuje z badania. W ramach badania 1.61.02 będzie realizowany zakres obejmowany dotychczas przez badanie 1.61.11
12	1.64.17	Badanie cen sprzętu i urządzeń telekomunikacyjnych oraz cen urządzeń instalowanych w obiektach telekomunikacyjnych	UKE	UKE - rezygnacja
1	1.29.20	Badanie usunięte po zmianie rozporządzenia 2012 Europejskie badanie zdrowia i integracji społecznej		GUS

Pbssp 2013

Ogółem – 244 badania

Nowe

Lp.	Symbol	Temat	Prowadzący
1.	1.01.16	Rachunki emisji do powietrza	MŚ, GUS
2.	1.03.06	Europejskie badanie zagrożenia przestępczością	GUS
3.	1.25.17	Dobrobyt	GUS
4.	1.62.18	Usługi płatnicze	GUS
5.	1.70.04	Audyt miejski	GUS
6.	1.80.02	System Jednostek do Badań Społecznych	GUS

Cykliczne

Lp.	Symbol	Temat	Prowadzący
1.	1.04.05	Współpraca, zarządzanie oraz działania informacyjne wybranych organizacji non-profit	GUS
2.	1.21.12	Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań 2011 - opracowanie wyników	GUS
3.	1.23.22	Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą	GUS
4.	1.25.04	Budżet czasu ludności	GUS
5.	1.29.10	Ochrona zdrowia w gospodarstwach domowych	GUS
6.	1.30.14	Turystyka i wypoczynek w gospodarstwach domowych	GUS
7.	1.45.01	Badanie struktury gospodarstw rolnych	GUS
8.	1.67.13	Bilans przepływów międzygałęziowych w bieżących cenach bazowych	GUS

Nieujęte w Pb 2013 w porównaniu z Pb 2012

Lp.	Symbol	Temat	Prowadz.	Przyczyna nieujęcia
1	1.04.01	Fundacje i stowarzyszenia oraz jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych	GUS, MPiPS	cykliczne
2	1.04.02	Organizacje pracodawców oraz samorządu gospodarczego i zawodowego	GUS	cykliczne
3	1.23.21	Przejście z pracy na emeryturę	GUS	

4	1.24.02	Struktura wynagrodzeń	GUS	cykliczne
5	1.24.05	Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i powszechnych ubezpieczeniach zdrowotnych	SZEF SC	cykliczne
6	1.24.10	Badanie kosztów pracy	GUS	cykliczne
7	1.27.12	Kształcenie dorosłych	GUS	cykliczne
8	1.30.15	Uczestnictwo Polaków w sporcie i rekreacji ruchowej	GUS	cykliczne
9	1.44.04	Badanie zużycia paliw i energii w gospodarstwach domowych	GUS, MG	cykliczne
10	1.45.29	Powszechny Spis Rolny i badanie metod produkcji rolnej - opracowanie wyników	GUS	cykliczne
11	1.01.15	Odpady wytworzone i zagospodarowane w leśnictwie oraz rybactwie (z wyłączeniem odpadów komunalnych)	GUS	cykliczne co 2 lata
12	1.04.06	Partie polityczne	GUS	cykliczne co 2 lata
13	1.29.08	Żłobki i kluby dziecięce	GUS	Karta tematyczna została przesunięta do bloku 1.25 RODZINA, WARUNKI BYTU LUDNOŚCI, POMOC SPOŁECZNA i otrzymała nowy numer 1.25.16.
14	1.42.01	Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych i jej efekty gospodarcze	GUS	rezygnacja PZ - z prowadzenia odrębnego badania i włączenie go do badania 1.61.05, przy jednoczesnym planowanym ograniczeniu zakresu publikowanych danych wynikowych. Modyfikacje wynikają ze znacznego zmniejszenia w ostatnich latach liczby przedsiębiorstw państwowych oraz stałego ograniczania skali prywatyzacji. Obserwowana stagnacja i wygaszanie powyższego procesu uzasadniają zaprzestanie ponoszenia nakładów związanych z realizacją odrębnego badania w tym zakresie
15	1.25.13	Charakterystyka warunków życia rodzin w Polsce	GUS	Ze względu na to, że jest to badanie wtórne, na podstawie którego powstanie w 2013 r. publikacja, decyzja o następnym przystąpieniu do badania zostanie podjęta w przyszłości w odpowiedzi na zapotrzebowanie.
16	1.46.06	Specjalistyczne badania statystyczne w przemyśle hutnictwa żelaza i stali	MG	rezygnacja MG - Kontynuując ograniczanie badań m.in. ze względu na wąskie zainteresowanie tematyką oraz brak zapotrzebowania ze strony użytkowników, całkowicie rezygnujemy z prowadzenia badania 1.46.06 Specjalistyczne badanie statystyczne w przemyśle hutnictwa żelaza i stali (w PBSSP 2012 badanie to zostało już znacznie ograniczone